

**Program**  
**Realizacji**  
**Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa**  
**Zawodowego**  
**w Szkole Podstawowej**  
**im. Jana Pawła II w Prostkach**

rok szkolny 2020/2021

Prostki, 11 września 2020r.

## **1. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:**

**Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59** – wymienia zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej jako jedne z podstawowych form pomocy dydaktyczno – wychowawczej szkoły

**Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania.**

**Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.**

**Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach**

**Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego – załączniki 2, 3** (treści programowe) – w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach.

**Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.**

## **2. Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej**

**2.1.** Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

**2.2.** Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

**2.3.** Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

## **3. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci:**

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli

### **3.1. Przykłady działań kierowanych do uczniów:**

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych,
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów, świat zawodów i rynek pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych
- pomoc uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego.
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy,
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwianie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego)
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów,
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań - młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy):
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- stwarzanie uczniom klas VII-VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego -zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową.
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej, bibliotece,
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe,
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych

### **3.2. Przykłady działań kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:**

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego,
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

### **3.3. Przykłady działań kierowanych do rodziców:**

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym

## **4. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym:**

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel – wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel – bibliotekarz, specjaliści ( m.in. pedagog, doradca zawodowy, terapeuta ) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

### **4.1. Dyrektor**

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

## **4.2. Doradca zawodowy**

systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art.109 ust.1 pkt 7 ustawy,
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynuje jego realizację,
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”,
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia.

## **4.3. Wychowawcy:**

- pomagają uczniom w określaniu ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowania i uzdolnienia,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

## **4.4. Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):**

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych,
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

#### **4.5. Specjaliści:**

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty),
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

#### **4.6. Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:**

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej,
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze,
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

#### **4.7. Nauczyciel-bibliotekarz:**

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

#### **4.8. Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:**

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów,
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

### **5. Warunki i sposób realizacji**

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego ;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- podczas działań realizowanych w szkole i poza nią wynikających z programu wychowawczo – profilaktycznego i programu realizacji WSDZ na rok szkolny 2020/2021.

## **6. Sojusznicy:**

**Sojusznicy** – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą. Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze. Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania:

- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Elku, z doradcami zawodowymi.
- Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami.
- Współpraca ze szkołami programowo wyższymi (szkoły ponadpodstawowe, centra kształcenia zawodowego).

## **7. Monitoring i ewaluacja WSDZ**

- Za monitoring „Programu realizacji WSDZ” bezpośrednio odpowiada w szkole doradca zawodowy, który na bieżąco monitoruje realizację działań i prowadzi rejestr uwag co do ich realizacji.
- Ewaluacja „Programu realizacji WSDZ” w szkole prowadzona jest przez szkolnego doradcę zawodowego.
- Przyjęte metody: analiza dokumentacji, Karta monitorowania, badania ankietowe.
- Ewaluacja jest prowadzona co roku.

## **8. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ**

Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami
- rozmowa z nauczycielami podczas spotkań w ramach zespołu wychowawczego, posiedzeń rady pedagogicznej
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy.

## **9. Roczny plan realizacji działań doradczych (2020/2021) – treści programowe:**

| <b>Tematyka</b>                                                                                     | <b>Metody i formy realizacji</b> | <b>Terminy</b>       | <b>Osoby odpowiedzialne</b>           | <b>Uwagi</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------|---------------------------------------|--------------|
| <b>Klasy I-III</b>                                                                                  |                                  |                      |                                       |              |
| <b>Bieżąca praca z uczniami</b>                                                                     |                                  |                      |                                       |              |
| 1. Poznanie siebie                                                                                  | Zajęcia lekcyjne                 | Cały rok             | Nauczyciele kl. I                     |              |
| 2. Świat zawodów i rynek pracy                                                                      | Zajęcia lekcyjne                 | Cały rok             | Nauczyciele kl. II                    |              |
| 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie                                                  | Zajęcia lekcyjne                 | Cały rok             | Nauczyciele kl. III                   |              |
| 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych                         | Zajęcia lekcyjne                 | Cały rok             | Nauczyciele kl. III                   |              |
| <b>Klasy IV-VI</b>                                                                                  |                                  |                      |                                       |              |
| <b>Zintegrowane działania nauczycieli , nauczycieli – wychowawców, doradcy zawodowego, pedagoga</b> |                                  |                      |                                       |              |
| 1. Poznawanie własnych zasobów                                                                      | Godziny wychowawcze              | Kl. IV<br>Cały rok   | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog |              |
| 2. Świat zawodów i rynek pracy                                                                      | Godziny wychowawcze              | Kl. V<br>Cały rok    | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog |              |
| 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie                                                  | Godziny wychowawcze              | Kl. VI<br>I semestr  | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog |              |
| 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych                         | Godziny wychowawcze              | Kl. VI<br>II semestr | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog |              |
| <b>Klasy VII – VIII</b>                                                                             |                                  |                      |                                       |              |

| <b>Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, wymiar: 10 godzin w klasach VII i 10 godzin w klasach VIII</b>                           |                                                                     |                        |                                                               |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------------------------|------------------|
| 1. Poznawanie własnych zasobów                                                                                                      | Godziny wychowawcze                                                 | Kl. VII<br>I semestr   | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog                         |                  |
| 2. Świat zawodów i rynek pracy                                                                                                      | Godziny wychowawcze                                                 | Kl. VII<br>I semestr   | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog                         |                  |
| 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie                                                                                  | Godziny wychowawcze                                                 | Kl. VIII<br>II semestr | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog                         |                  |
| 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych                                                         | Godziny wychowawcze                                                 | Kl. VIII<br>II semestr | Doradca zawodowy, wychowawca, pedagog                         |                  |
| <b>Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej</b> |                                                                     |                        |                                                               |                  |
| 1. Diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;                                                                   | Godziny wychowawcze/<br>warsztaty, zajęcia grupowe i indywidualne   | Kl. VIII<br>I semestr  | Pedagog. wychowawca                                           |                  |
| 2. Czynniki determinujące wybór zawodu                                                                                              | Godziny wychowawcze/<br>warsztaty, zajęcia grupowe i indywidualne   | Kl. VIII<br>I semestr  | Pedagog. wychowawca                                           |                  |
| 3. Udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery uczniom z problemami zdrowotnymi | Specjalistyczne badanie w poradni, porady, konsultacje indywidualne | Kl. VIII<br>II semestr | Pedagog. wychowawca, nauczyciele języka polskiego, matematyki | Za zgodą rodzica |

| <b>Zintegrowane działania nauczycieli , nauczycieli – wychowawców, doradcy zawodowego, pedagoga</b>                   |                                                               |                                              |                               |                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Wycieczki zawodoznawcze                                                                                            | Lekcje WOS                                                    | Uczniowie kl. VIII                           | Nauczyciele WOS               |                                                                                |
| 2. Popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, wybór zawodu                              | Lekcje języków obcych                                         | Uczniowie kl, VII i VIII, cały rok           | Nauczyciele języków obcych    |                                                                                |
| 3. Opracowanie rozkładu dnia, uwzględniającego proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym a fizycznym | Lekcje WF                                                     | Uczniowie kl. VII i VIII cały rok            | Nauczyciele WF                |                                                                                |
| 4. Elektroniczny system naboru szkół ponadpodstawowych                                                                | Lekcje informatyki                                            | Uczniowie klas VIII                          | Nauczyciel informatyki        | Nauka logowania do systemu                                                     |
| 5. Prezentacja ofert edukacyjnych na rok szkolny 2020/2021                                                            | Spotkania uczniów z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych | Uczniowie klas VIII; marzec-czerwiec 2021 r. | Dyrektor, wychowawcy, pedagog | Plakaty, foldery, ulotki, przewodniki udostępniane uczniom na bieżąco w szkole |
| 6. Dni otwarte szkół ponadpodstawowych                                                                                | Wizyty w szkołach powiatu ełckiego, grajewskiego              | Uczniowie klas VIII; Marzec-czerwiec 2021r.  | Rodzice wraz z dziećmi        |                                                                                |
| 7. Harmonogram, terminy naboru; kryteria rekrutacji do szkół ponadpodstawowych                                        | Zebranie informacyjne                                         | Rodzice Uczniów klas VIII; marzec 2021r.     | Dyrektor, wychowawcy, pedagog |                                                                                |

**Dokument opracowano na podstawie materiałów ORE**

Prostki, 11.09.2020r.

**pedagog szkolny**  
**Agnieszka Nieznańska**